

ва, слѣдователно, да бѫдатъ събрани близо до моста и наредени по такъвъ начинъ, щото да могатъ да минатъ послѣдователно и то по слѣдующия редъ: 1-о) товарнитѣ коне, носящи мунициите на трите бригади отъ I-та дивизия; 2-о) конетѣ, натоварени съ резервнитѣ муниции на пѣхотата и артилерията, палаткитѣ и другитѣ вѣщи; 3-о) колата съ емигриращето турско население¹⁾; 4-о) колата, нато-

¹⁾ Плѣвенскитѣ турци, щомъ се научиха, за проекта на излизането молиха маршала да не ги оставя. Въ едно дълго прощение, тѣ казаха, че не искатъ да бѫдатъ изложени на гнѣвътъ на неприятеля и на умразата на Българитѣ.

Османъ паша се помъчи най-напрѣдъ да ги разубѣди; той имъ каза, че ще остави въ Плѣвенъ достатъчно офицери и чиновници, за да пазятъ, както тѣхъ така и раненитѣ; че ще ги прѣпорожча на българскитѣ пѣрвенци, като добави, че не трѣбва да се боятъ отъ една цивилизована армия, каквато е руската; че руския императоръ, извѣстенъ по своята добрина и человѣкољбие, се намира самъ на чело на войската си и нѣма да остави нѣкой да ги закачи. Маршала се постара да имъ даде да разбератъ, че отстѫпленietо ще бѫде дълго и трудно, по-убийствено, отколкото едно сражение и, че женитѣ имъ и дѣцата имъ ще бѫдатъ изложени на опасностъ да загинатъ. Всичкитѣ тѣзи разсѫдения бѣха напраздно. Плѣвенскитѣ турци не искаха да слушатъ мюшира, а повтаряха само, че ще бѣгатъ отъ Плѣвенъ и ще вървятъ съ войската. Тѣ бѣха около 300 семейства. Османъ паша се принуди, макаръ и неволно, да се съгласи на тѣхното емигрирание, като имъ позволи да тръгнатъ слѣдъ обоза, когато послѣдния прѣмине пунктоветѣ, които армията заемаше тогазъ и които бѣха запазени отъ неприятелския огънь, откъмъ моста.

Въ врѣме на отстѫпленietо, тѣзи семейства станаха причина да се забави много марша на войскитѣ и тѣхното присѫствие бѣше една отъ главнитѣ причини за несполучката. Слѣдъ капитулацията, както и прѣвъ врѣме на излизането, плѣвенскитѣ Турци твърдѣ много си изпитиха.